REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov;
Administraţiunea, Piaţa mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 207. Braşov, Joi 20 Septemvrie (3 Octomvrie). 1907.

Protestul lui Björnson.

Se fac mari şi extraordinare pregătiri în tabăra coaliţiei maghiare pentru războiul, ce va începe peste puţine zile în contra „poporului“ şi a „popoarelor“ de acasă.

Vorba lui Björnson, că pe când Apponyi şi soţi ţin declamaţiuni umflate la congresele de pace internaţionale în favorul împăciuirei şi a libertăţei popoarelor, pe atunci ei poartă acasă războiu contra popoarelor conlocuitoare. Poetul norvegian şi-a ridicat glasul de protestare contra acestui nespus abuz, a acestui „humbug“, cum il numeşte, şi a făcut printr'asta în momentul cel mai critic al incordărilor nefericite între cârmuitorii şi cârmuiţii din Ungaria, un mare serviciu cauzei celei drepte a păcii. Pare că destinul cel bun al popoarelor a dat impuls, viaţă şi tărie vocei poetului, ce a răsunat în întreaga Europă ba în toată lumea civilizată.

Marele ziar englez „Times“ constată că discuţiunea asupra chestiunei sulevate de Björnson şi-a avut efectul său covârşitor. „Ar servi numai unor scopuri salutare“, zice „Times“, „dacă aceasta afacere ar admonia pe Maghiari şi i-ar face să cunoască că nizuinţele de pace nu pot armonia nicidecum cu şovinismul esagerat de rassă şi că dispoziţiile legei nouă şcolare Apponyi vor cauza neasămănat mai multă amărăciune şi nevoi, decât preţueşte o preamărire a păcei din partea lui Apponyi. Dacă abstragem dela cercul de vedere strîmt al Maghiarilor, care e aşa de strâmt încât în privinţa aceasta ei par cu totul orbi, trebue să recunoaştem, că energicul protest al lui Björnson relativ la valoarea congreselor de pace pare ca o reacţie salutară. Fie ca acest protest să aibă de urmare, ca Apponyi să-şi dovedească nisuinţele sale de pace precum şi marinimositatea sa înainte de toate la el acasă“.

Ce se întâmplă însă acasă? Mai trebue s'o spunem? In loc ca să se ţină seamă de glasul timpului, a căruia interpret este Björnson, se fac nouă şi desperate pregătiri de răsboiu din partea partidelor ce alcătuesc majoritatea parlamentară şi a guvernului. Cine va mai putea trage la îndoială hotărâta dispoziţie de răsboiu ce domneşte acasă, contrastând în modul cel mai flagrant cu declamaţiunile de pace şi bună înţelegere la întrunirile internaţionale? Când înainte cu vre-o 12 ani un curent amicabil cauzei popoarelor din Ungaria începuse să se pronunţe tot mai tare în discuţiunile congresului de pace interparlamentare, a sărit contele Apponyi, vestit ca escelent orator în mai multe limbi, pentru a salva la aceste congrese reputaţia de liberalism şi de iubire de pace a maghiarismului. Se părea că la vre-o două din aceste congrese a reuşit prin elocvenţa sa să câştige simpatiile majorităţei congreselor. Astăzi s'a risipit şi cu aceasta isbândă morală aparentă, ea a devenit mai mult decât efemeră, şi dela un capăt până la celălalt al lumei civilizate, toţi aprobă principiul curat şi drept de care se conduce poetul norvegian, în aprecierea valoarei lucrărei amicilor păcei.

A treia scrisoare a lui, ce o publicăm azi în toată estenziunea şi care conţine răspunsul dat contelui de Schönborn, loveşte cum nu se poate mai bine cuiul în cap arătând că tocmai meritele, ce şi le-a câştigat Apponyi pentru mişcarea internaţională de pace, îl obligă şi mai mult de a fi şi acasă credincios vederilor ce le propagă în afară. Numai printr'o sinceră esecutare a problemei de pace pe toată linia se poate câştiga dreptul şi autoritatea cuvenită unui amic al păcei.

Morala riguroasă ce-o proclamă în privinţa aceasta Björnson e nimicitoare pentru fariseii de tot soiul ai şovinismului dominant din Ungaria şi nu putea să-şi termine mai bine energicul şi inimosul norvegian răspunsul său decât proclamând, ca deviză a tuturor adevăraţilor amici ai păcei dintre popoare, preceptele evangeliei: „Ce ţie nu-ţi place, altuia nu face“.

Oprirea adunărilor poporale slovace. Ziarul socialist din Budapesta »Nepszava« scrie, că Slovacii în multe locuri voind să se alăture şi ei la mişcarea muncitorimei în favorul votului universal, au fost opriţi de-a ţinea adunări.

In comitatul Trencin autorităţile au oprit 11 adunări poporale slovace, pe nişte motive de nimic. Aşa la Rozsahegy şi în mai multe alte comune. Şi la Pojun au simţit Slovacii iubirea ce o are statul maghiar pentru naţionalităţi. Socialiştii dela Pojon au anunţat o întrunire în interesul votului universal. La aceasta demonstraţie s'au alăturat şi Slovacii din comitat. Au şi alergat la adunare vre-o 8000 de Slovaci de prin satele dimprejur. Au fost representate cam 120 comune. In momentul din urmă însă *adunarea fu oprită.*

Procederea despotică a autorităţilor faţă cu Slovacii o caracterisează ceea-ce a zis şeful poliţiei către unul din conducătorii socialişti. Vom lua la cunoştinţă anunţarea adunărei d voastră, *însă numai pe lângă totala eschidere a Slovacilor de pe la sate şi a vorbitorilor slovaci«.* A mai zis acest poliţaiu, că »nu mai e de tolerat ca adunările poporale să fie anunţate prin ziare, înainte de a se da voie pentru ţinerea lor.«

»Intre astfel de împrejurări«, scrie »Népazava«, e »natural că soţii noştri de principiu au renunţat la ţinerea adunării. Au declarat, că partidul social-democrat nu-şi va tolereze asuprirea nici unui popor, şi *preferă mai bine a renunţa la adunarea poporală, decât ca să se invoiască la asuprirea limbei unui popor.* Milan Hodza a mulţumit soţilor noştri de principiu şi a accentuat că poporul slovac niciodată nu va uita, că în vremuri critice partidul social-democrat a fost singurul, care a protestat în contra umilirei limbei slovace.«

Conflictul cu Croaţii. S'apropie ziua în care se va începe sesiunea de toamnă a dietei ungare. Cu ce se va introduce aceasta sesiune? De sigur că se va începe cu obstrucţiunea Croaţilor, la care se vor alătura şi deputaţii naţionalişti cari vor stărui pentru introducerea votului universal. Aşadar sau se va continua conflictul cu Croaţii şi va avea complicaţiuni, s'au va înceta cumva. Dar cum să înceteze?

In faţa acestei întrebări trebue să remarcăm ştirea ce o lăţesc foile inspirate dela guvern, că episcopul şi deputatul croat Drohobeczky a mers acuma la Budapesta spre a reîncepe tratările cu guvernul, privitoare la aplanarea conflictului ungaro-croat. E întrebare numai, dacă are împuternicirea de a trata ori nu? Drohobeczky, credem, nu reprezintă nici acum decât vederile acelora a căror unealtă este şi a căror vederi sunt diametral opuse curentului naţional actual din Croaţia.

10 Octomvrie şi impiegaţii căilor ferate de stat. In faţa mişcărei social-democrate pentru demonstraţiunea dela 10 Octomvrie în favorul votului universal, şi după ce s'au făcut încercări de a câştiga şi pe cei dela drumurile de fer pentru aceasta demonstraţiune, direcţiunea căilor ferate de stat ungare a publicat un ordin semnat de vicepreşedintele, conzilierul ministerial Marx.

Prin acest ordin se atrage atenţiunea impiegaţilor dela toate căile ferate de stat ce urmări fatale ar avea pentru ei participarea la demonstraţia social-democrată. Totodată se spune în ordin, că acei impiegaţi cari ar încerca să facă grevă sau rezistenţă pasivă, vor fi fără milă daţi afară din slujbă. In fine se spune că pentru ziua de 10 Octomvrie nu se va da nici unui lucrător dela drumurile de fier concediu sau repaus.

Pe temeiul nouei pragmatice de serviciu, ce a fost sancţionată la 27 Septemvrie, toţi impiegaţii şi lucrătorii dela drumurile ferate sunt datori să depună jurământul. Parte din ei au cerut să se amâne acest jurământ până după 10 Octomvrie şi în urma aceasta s'a lăţit faima că refuzându-li se cererea, 300 lucrători din Budapesta ar fi declarat grevă. Era p'aci s'o facă dar s'au abătut dela plan după ce inspectoratul s'a invoit ca jurământul să nu-l pună imediat ci la 1 Octomvrie. Luni după amiazi au depus 150 muncitori dela drumul de fier jurământul prescris, ceilalţi aveau să-l depună în decursul zilei de eri.

Precum aflăm, eri au depus jurământul şi impiegaţii dela căile ferate din Braşov.

Björnson către contele Fr. Schönborn.

Am făcut deja amintire de răspunsul ce l'a adresat poetul norvegian Björnson în „N. fr. Presse“ de Duminecă contelui Frid. Schönborn, care luase în apărare pe Apponyi, faţă cu învinuirea cuprinsă în scrisoarea poetului către congresul de pace din München. Ţinând seamă de importanţa cea mare morală şi politică a acestui răspuns il publicăm azi în tot cuprinsul său. Eată-l:

Mult onorată Redacţiune!

Locuesc în depărtare prea mare decât ca să pot păşi pe scena teatrului de războiu in Budapesta sau Viena.

De aceea vine prea târziu o rectificare a neînţelegerilor contelui Schönborn. O recunosc şi mă rog de indulgenţă.

A purta acasă în Ungaria războiu contra poporului — şi încă contra mai multor popoare — a te ridica totodată în şedinţele internaţionale de pace şi a ţinea declamaţiuni asupra păcii, este neadmisibil, este »humbug«.

Pentru acest »humbug« contele Apponyi e cel mai mare reprezentant, de aceea l'am numit cu numele când am voit s'aduc cauza înaintea tribunalului Europei.

Nu însemnă a apăra pe contele Apponyi prin afirmarea, că are merite pentru mişcarea de pace internaţională. Aceasta întăreşte numai acuzarea; ea conduce, aşa întărită, în interiorul cel mai ascuns al personalităţii sale. Dacă contele Schönborn nu înţelege lucrul acesta, atunci nici că mai foloseşte a discuta cu dânsul aceasta afacere.

Tocmai printr'asta se accentuează şi declaraţiunea nesângeroasă la actuala mişcare de pace pompoasă. Aceasta mişcare a avut odinioară o problemă; de va voi s'o aibă şi în viitor, trebue să între într'un raport mai personal, mai respunsabil cu ceea ce se prezentă ca mai apropiat. Numai aşa poate amicul de azi al păcii câştiga drept şi autoritate în agitaţiunea sa pentru pacea lumei.

Despre aceasta am scris pe larg în «Murz» (fasc. 18) la ce mă provoc.

D-l conte Schönborn trage desfiinţarea uniunei norvego-svedeze în cearta aceasta. Ea n'are ce căuta aici; căci dacă un popor mai mic să desparte de unul mai mare, dacă uniunea lui cu acesta s'a dovedit păgubitoare, aceasta nu poate să se ţină niciodată de morala de răsboi.

Altceva ar fi, dacă ar fi existat diferite forme pentru desfiinţarea uniunei şi dacă poporul mai mic ar fi ales acea formă, care ar putea duce la răsboiu. Aceasta s'ar ţinea de morala de răsboiu. Eu, care eram de părerea aceasta, mi-am ridicat glasul admoniator hotărât şi la timp, dar n'a fost luat în samă şi a dus numai la ură şi persecuţii.

Printr'asta eu am făcut tocmai ceeace pretind acuma dela contele Apponyi şi dela toţii amicii păcii.

Deviza noastră trebue să fie: Ce ţie nu-ţi place, altuia nu face.

Björnstjerne Björnson.

Conflictul greco-român. »Universul« primeşte dela corespondentul său din Roma următoarea telegramă: Svonindu-se aci că este iminentă reluarea relaţiilor diplomatice între România şi Grecia, în urma unei intervenţiuni a Italiei, am întrebat în această privinţă pe un înalt personagiu italian. Acesta mi-a declarat că nu numai că conflictul nu s'a aplanat, dar reluarea relaţiilor este foarte îndepărtată.

In congregaţia comitatului Arad, ţinută alaltăieri s'a primit în mijlocul unor mari ovaţiuni propunerea, ca în zilele de Dumineci şi sărbători cârciumele să fie închise. La aceasta propunere a luat cuvântul membrul congregaţiei, deputatul V. Goldiş, care salută această importantă propunere şi se roagă ca autorităţile să se îngrijească ca hotărîrea această să fie în toate comunele respectată. Doreşte îndeosebi ca deja de Sâmbătă seara la orele 6 să se închidă cârciumele, şi să se ţină cont şi de sărbătorile bisericilor române. Vicespanul promite că se va ţinea cont de dorinţa d-lui Goldiş. In aceeaşi şedinţă se fixează alegerea pentru congregaţie pe ziua de 24 Oct., iar alegerea funcţionarilor pe ziua de 9 Decembrie n.

Festivităţile jubilare

ale reuniunei sodalilor români din Sibiiu.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

— *1 Octombrie n. 1907.*

Un scurt raport voesc să vă fac despre aceste serbări jubilare, serbări care în viaţa noastră culturală românească au o mare însemnătate, căci în ele se reoglindează nu numai puterea de viaţă şi înflorirea meseriaşilor sibieni, ci a tuturor meseriaşilor români din această ţeară.

Tot sufletul românesc, toţi cei ce au dragoste pentru neamul românesc obidit, trebue să vadă în aceste serbări o serbare a neamului şi o bucurie nespusă ne străbate inima, când vedem ridicarea şi întărirea clasei de mijloc, care din pricina vremilor grele şi vitrege ne-a lipsit până acum. Meseriaşul român urgisit, prigonit şi de toţi despreţuit, împiedecat de cei străini de neamul nostru, ba chiar şi de ai lui, împiedecat în desvoltarea lui, în înaintarea lui, îl vedem azi r...

dicat prin vrednicia lui proprie la o înaltă treaptă de înflorire.

Nu exagerez când zic, că societatea sodalilor români sibieni e conducătoarea, stă în fruntea tuturor societăţilor române de acest fel. Ea a fost adusă la viaţă între împrejurări grele, de bărbaţi, cari totul ş'au jertfit înaintărei, întărirei acestei societăţi şi prin aceasta au lucrat la înaintarea neamului nostru românesc. Condusă azi de un bărbat, care cu trup şi suflet trăieşte pentru „meseriaşul român“ şi care nu cunoaşte greutăţi pentru înaintarea şi ridicarea lui, reuniunea meseriaşilor sibiieni a realizat progrese frumoase. Numele d-lui V. Tordăşan, preşedintele actual al societăţii sodalilor, va fi înscris cu litere neperitoare în cartea, care va cuprinde desvoltarea neamului nostru. De numele acestui bărbat să leagă întreg succesul acestor serbări înălţătoare de suflet.

*

Şirul serbărilor s'a început Sâmbătă seara 28 Septemvrie n. prin o *reprezentaţie teatrală.* S'a jucat piesa «Maliţiosul« de Kotzebue, cu o reuşită peste aşteptări din partea unor diletanţi. Nu voi vorbi de piesa atât de potrivit aleasă şi nici despre singuraticele persoane, cari atât de bine şi-au jucat rolurile, ci insist mai mult pe lângă constatarea faptului, că mult se lucră din partea acestor meseriaşi pentru înaintarea şi desvoltarea lor. Dacă luăm în considerare că diletanţii sunt meseriaşi, cari toate zilele săptămânei lucrează muncă grea şi ostenitoare şi totuşi găsesc timp şi fără oboseală nisuesc şi muncesc şi pentru desvoltarea spirituală a lor, cu atât mai mare laudă şi recunoştinţă li se cuvine.

Duminecă în 29 Sept. după terminarea serviciului divin, meseriaşii sibiieni şi cu reprezentanţii celorlalte societăţi de acest fel din patrie s'au prezentat în corpore la patronul reuniunei I. P. S. Sa mitropolitul Ioan Meţianu. In numele meseriaşilor români a vorbit dl V. Tordăşan. Cuvintelor d-sale a răspuns I. P. S. Sa, care felicită reuniunea, căci aceasta e prima reuniune, care a realisat scopul ideal de-a veni în ajutorul meseriilor. Foloasele acestei reuniuni sunt mari pentru neamul nostru, căci ea contribue la înpopularea oraşelor cu cetăţeni români meseriaşi. Vorbesce despre meritele întemeietorului acestei reuniuni N. Cristea; şi aduce laude actualului prezident şi tuturor conducătorilor acestei reuniuni. Sunt mândru, zice I. P. S. Sa, că sunt patronul acestei reuniuniuni de mare însemnătate pentru noi românii. Sfârseşte dorind înflorirea şi întărirea acestei reuniuni şi implorând ajutorul Atotputernicului asupra muncei desvoltate de reuniune în ogorul neamului nostru.

Pela oarele $10^{3}/_{4}$ în un lung şi frumos convoi au mers la mormintele întemeietorului *N. Cristea* şi al marelui fundator *D. Andronic*, pe al căror morminte reuniunea depune două cununi. E mic aacest dar, dară totuşi e mare, căci isvoreşte din inima caldă şi plină de recunoştinţă a »meseriaşului român«, care a păstrat cu sfinţenie şi a dus la înflorire şi desvoltare moştenirea mică dar scumpă pentru neam, începutul mic al acestor mari bărbaţi. In scurte dar simţite cuvinte arată dl prezident V. Tordăşan meritele acestor doi bărbaţi, cari azi îşi dorm sub glia rece somnul cel vecinic. — Dormiţi în pace suflete nobile, căci începutul vostru azi e mare şi viitorul de înflorire şi înaintare e asigurat, căci toţi câţi azi depun omagiul de recunoştinţă pe mormintele voastre, v'au înţeles dorinţa şi ştiu aprecia munca şi ostenelile voastre pentru neam. Inimi calde, cari vă păstrează pe veci amintirea, depun un mic dar pe altarul recunoştinţei, prin inima lor grăeşte neamul, care pentru odihna şi fericirea voastră să roagă Părintelui ceresc. Sămânţa aruncată de voi a căzut şi a prins rădăcini trainice în un pământ roditor, roadele muncei voastre sunt frumoase şi grăesc de un viitor strălucit!

La oarele $11\,^{1}/_{4}$ a fost impunătoarea *întrunire* în localul reuniunei, casă ridicată din contribuiri şi care vorbeşte de starea înfloritoare a acestei reuniunei. Sala destul de spaţioasă şi drăguţă, pe păreţii căreia pe lângă tablourile bărbaţilor mari ai neamului şi ale bărbaţilor, cari au muncit şi au contribuit la înaintarea reuniunei, am mai cetit şi mici tabele cu maxime frumoase româneşti. Sala era ticsită de oaspeţi şi membrii ai reuniunei.

Sărbarea să începe prin un imn esecutat de corul reuniunei, condus de neobositul dirigent *Candid Popa*. După această frumoasă câutare de unire şi înfrăţire a urmat discursul prezidentului, care face un scurt istoric al tuturor reuniunilor româneşti; arată cu deosebire roadele muncei din început şi până la anul 1897, desvoltată de această reuniune, când ajunse prezident şi conducător d-l V. Tordăşan. In cuvinte mişcătoare descrie greutăţile începutului, principiul de lucrare al acestei reuniuni, descrie greutăţile, cu cari au avut de-a lupta înaintaşii până au putut realisa o parte din idealul lor. Nepăsători erau înainte meseriaşii faţă de această reuniune — duşmani şi invidii au înpiedecat-o dela înaintare — dar azi ea înfloreşte. Arată apoi progresele realisate de această reuniune în anii din urmă.

După acest frumos discurs vorbeşte d-l *C. Baicu*, prezidentul secţiei indruşiasilor din Orăştie, în numele reuniunilor surori dorind prosperare acestei reuniuni, care azi îşi serbează jubileul de 40 ani Doreşte ca şi pe mai departe aceeaşi dragoste, iubire şi aceeaşi unire să'i călăuzească în spre un viitor strălucit. Urmează apoi discursul d-l vicepreşedent *G. Poponea*, pe care vi-l alătur spre publicare în întregime. (Il vom publica în nrul popural al «G. Tr.» *N. R.*).

Sfârşind vorbirea sa d-l *Poponea* predă prezidentului în numele reuniunei — ca semn al dragostei ce membrii reuniunei păstrează pentru neobositul lor prezident — un orologi de părete foarte frumos. Adânc emoţionat preşedintele Tordăşan mulţumeşte în câteva cuvinte — membrilor pentru încredere şi dragoste şi'i roagă ca „şi pe mai departe să nu'l lipsească de sprijinul lor în munca pentru înaintarea lor.

După aceasta prezidentul predă un frumos inel şi o frumoasă baghetă d-lui C. Popa conducătorul neobosit al corului reuniunei.

Festivitatea înălţătoare de suflet să termină prin un cântec bine executat de cor şi prin *împărţirea diplomelor de onoare.* Diplome de onoare s'au dat măestrilor, acelora de sub mâna cărora au eşit măestri şi calfe (Dragoş, Ban, Marcu, etc.) s'au dat acelor maestri, cari pe copii lor i-au aplicat la comerciu şi meserii (Iosif Marcu, etc.); la foşti membrii, cari sunt acum în alte centre unde lucrează la consolidarea meseriaşilor (*Bariţ* din Cluj, Ciontea din Orăştie, etc), s'au mai dat diplome şi damelor din cor, cari au arătat mult zel pentru reuniune asemenea şi acelor dame, cari au dat mână de ajutor la împărţirea hainelor, la Crăciun, pentru săraci, lucru ce în fiecere an să face. Tot de-odată s'a pus baza unui fond menit a ridica monumente acelor bărbaţi, cari şi-au câştigat merite pentru societatea meseriaşilor.

După aceasta a urmat *banchetul.* La care d-l prezident vorbeşte pentru I. P. S. Sa. D-l Tatar din Sebes îşi exprimă regretele că inteligenţa română s'a abţinut dela participarea la aceste festivităţi; vorbesc mai departe d-l Liuba, redactorul «Meseriaşului» din Lugoj, vorbeşte pentru ziaristică ca factor important în viaţa noastră publică. Mai vorbesc d-nii Precup din Braşov, d-l Simtion pentru reuniunile cari au trimis reprezentanţi la aceste serbări. D-l *G. Poponea* vorbeşte pentru d-l prezident etc., etc.

La acest banchet au sosit telegrame de felicitare dela societatea sodalilor români din Viena, Caransebes, Arad, etc.

Ca încheiere a serbărilor a urmat *concertul.* Şi acesta ca toate celelalte părţi ale serbărilor a reuşit peste aşteptări. Un program bine ales şi ezecutat perfect. Nu exagerez, căci trebue să nu uităm că cântăreţii şi soliştii sunt meseriaşi, cari nu dispun de cunoştinţe muzicale mari. Succesul acesta e o nouă dovadă a zelului neobosit al conducătorului şi a dragostei membrilor conştii de chemarea lor.

De încheiere încă câteva constatări. Mult să lucrează din partea acestei reuniuni pentru cultivarea spirituală şi cultivarea inimei membrilor ei. In fie-care lună se ţin şedinte literare, să cetesc lucrări din diferitele ramuri ale meseriilor, lucrări literare, declamaţiuni şi cântări. Activitatea aceasta ne face să prevestim un viitor frumos meseriaşilor români. Datorinţa publicului românesc este însă să sprijinească şi încurajeze pe meseriaşi. Mai multă dragoste şi alipire să se arate din partea inteligenţei noastre faţă de acei, cari dimpreună cu economul susţin clasa zisă inteligentă. Mai mult interes pentru aceşti oameni zeloşi şi muncitori! Să luăm îndemn dela Nemţi. Cei mai luminaţi conducători ai lor stau alături la aceeaşi masă şi să interesează de munca lor şi de durerile lor. Ai noştri stau prea departe de meseriaşi. O vorbă spusă cu căldură, ascultarea durerilor lor, îi ajută, întăreşte şi încurajază în lupta lor grea.

Şi acum un cuvânt către voi, harnici meseriaşi! Prestaţiunea şi munca voastră arată înflorirea şi întărirea voastră. Lucraţi şi urmaţi cu dragoste şi cu căldură sfaturilor conducătorilor voştri demni! Lucraţi şi nizuiţi-vă a ajunge la idealul vostru frumos, căci prin voi înaintează şi neamul nostru, prin voi e asigurat viitorul neamului. Munciţi muncă cinstită... vor fi oameni, cari vor şti apreţia munca voastră. Muncind şi mai departe ca şi până acum, veţi fi demni urmaşi ai celor ce v'au lăsat moştenirea scumpă, şi vă veţi arăta recunoştinţa faţă de ei în cel mai strălucit mod — prin fapte şi nu prin vorbe seci.

Inainte cu Dumnezeu!

Sydef.

Cronica din afară.

Proiect de reforme judiciare în Macedonia. Un ziar din Viena, a publicat schiţa unui proiect de reforme judiciare, cari au şi fost propuse Porţii şi cari au sprijinul Italiei. Proiectul va trebui să asigure o justiţie egală şi imparţială, atât musulmanilor cât şi creştinilor; în al doilea rând judecătorii vor trebui aduşi la independenţă prin plătirea sigură şi regulată a apuntamentelor lor; în rândul al treilea, se vor institui inspectori creştini, cari să vegheze ca judecătorii musulmani, să nu se pronunţe în totdeauna în detrimentul creştinilor. Ziarele oficioase adaugă că în aceasta e mai mult un act de control şi de regularizare decât o reformă ambiţioasă, şi că proiectul nu aduce nici o atingere prerogativelor Sultanului. Că reforma justiţiei în Macedonia e necesară, nici nu mai încape îndoială, dar, constată un ziar francez, Sultanul va trebui să convoace o adunare a ambasadorilor, pentru a discuta proiectul de reforme şi până ce ea să aibă loc, vremea trece şi tribunalele extraordinare judecă mereu fără apel. Până una-alta, cel mai bun lucru ar fi ca ambasadorii Rusiei şi Austro-Ungariei, să ceară suprimarea acestor tribunale.

Situaţia în Persia. Agenţia »Reuter« zice că cu ştirea şi cu consimţământul Şahului 25 din cei mai consideraţi Serdari, Emiri şi Nobili, s'au prezentat în parlament şi au declarat că vor ţine cu hotărîre la constituţie şi la parlament. Se crede că prin această declaraţiune situaţiunea s'a îmbunătăţit mult. Şedinţa a fost ridicată în mijlocul aplauzelor unanime şi în strigăte de: Trăiască Şahul! Trăiască Parlamentul! Majdel Muelk a fost numit ministru al comerciului şi Neyer El Mulek ministru al instrucţiunei publice.

Svonuri de dimisia lui Hilmi-Paşa. Cercurile turceşti bine informate asigură că Hilmi-Paşa, inspectorul general, vá demisiona, la expirarea mandatului său, pentru motive de sănătate şi din cauza muncei prea obositoare. Se zice însă că demisiunea sa nu va fi primită sub nici un motiv, deoarece Hilmi-Paşa este socotit ca foarte greu de înlocuit. Chiar organele puterilor înţelese consideră aceasta. După organele turceşti este vorba să i se dea un ajutor.

Un războiu japano-american în perspectivă. Ziarul englez »Morning Post« anunţă următoarele din Washington: Pentru prima dată, de când flota de războiu americană a căpătat ordinul de a naviga spre oceanul pacific, unul din principalele ziare americane asigură că scopul călătoriei flotei e războiul cu Japonia. Ziarul »Sun« spune într'un articol de fond: »Flota merge în oceanul Pacific în scopul unui războiu contra Japoniei şi Japonia recunoaşte faptul acesta şi se pregăteşte în mod energic pentru această eventualitate. De îndată ce flota va ajunge în apele oceanului Pacific, războiul va fi inevitabil. E una din situaţiunile cele mai grave în faţa cărora s'a aflat vre-odată ţara noastră. Marina şi departamentul războiului indică că se recunoaşte acum pe deplin gravitatea crizei existente«.

STIRILE ZILEI.

— 19 Septemvrie v.

Deputaţii naţionalişti între alegători. Afară de dep. Dr. Iuliu Maniu au cutrierat cercurile lor electorale în zilele din urmă şi deputaţii V. Goldiş, C. Brediceanu şi A. Novacu. Dep. Coriolan Brediceanu a vizitat în zilele de 26, 27 şi 28 Sept. unsprezece comune din cercul Oraviţei, dând samă alegătorilor despre activitatea sa parlamentară şi despre situaţia politică. Dep. Novacu a vizitat în 27 Sept. şeapte comune, punând alegătorilor săi în vedere lupta cea mai energică pentru dobândirea votului universal. Pretutindeni deputaţii naţionalişti au fost primiţi cu mare însufleţire.

Distincţiune. Maj. Sa a conferit d-lui Wilhelm Paul, preşedintele camerei comerciale din Braşov, titlul de consilier regesc.

Procesul membrilor corului român dela Caransebeş. Pentru o cântare poporală, cântată la jubileul d-lui protopop A. Ghidiu, mai mulţi membrii ai societăţii corale române din Caransebeş a fost daţi în judecată pe motivul, că au agitat contra patriei ungare şi au preamărit România. Tribunalul din Caransebeş i-a achitat. Tabla regească din Timişoara însă i-a condamnat la câte 2 săptămâni închisoare de stat şi câte 20 cor. amendă. Condamnaţii sunt: I. Aliontie, P. Hertila, Dumitru Dona, George Bona, Dumitru Baba.

Logodnă. Ziarul »Românul« din Cleveland aduce ştirea că d-l Vasile E. *Moldovan*, directorul acestui ziar, s'a logodit cu d-şoara Elisabeta *Doctor* din Cleveland O.

Felicitări!

Programul serbărilor de la Galaţi. — Programul oficial pentru serbarea şi botezul monitoarelor şi vedetelor este următorul: La orele 9 dimineaţa vor sosi suveranii, după care vor începe ceremonia religioasă. Va urma cetirea actului de botez şi cuvântarea d-lui ministru de războiu. Apoi vor fi botezate pe rând monitoarele Brătianu, Kogălniceanu, Lahovary, Lascar Catargiu şi cele opt vedete. Monitorul Brătianu, după botezare, va fi lăsat pe apă. După această ceremonie, suveranii şi înalţii demnitari ce vor fi prezenţi se vor îmbarca pe monitorul Lascar Catargiu, cu care vor pleca la orele 11 în direcţia Brăilei. La Brăila vasul se va opri şi d-l ministru de războiu va debarca împreună cu mai mulţi ofiţeri, de unde vor lua trenul pentru a merge la Cernavoda. Regele îşi va continua drumul cu monitorul până la Cernavoda. Pe bord se va servi dejunul ora 1. La Cernavoda regele va debarca şi va lua trenul pentru Constanţa.

Goană contra unui redactor. Foaia »Karansebescher Zeitung« din Caransebeş critică fără cruţare faptele măriei sale Burdia, prietinul lui Kossuth, Wekerle şi Apponyi. Burdia ca să scape de adversarul incomod a intervenit la proprietarul tipografiei ca să nu mai tipărească foaia. Astfel foia şi-a sistat apariţia, căci n'a voit să se aştearnă la picioarele măriei sale Burdia. Dar goana nu s'a sfârşit aci. Căpitanul poliţial din Caransebeş — se zice că tot la intervenţia lui Burdia — a isgonit pe redactorul Victor Bresnitz din Caransebeş pe motiv că foaia sistându-şi apariţia redactorul n'are ocupaţie. Redactorul a dat apel contra ciudatei hotărâri. De prezent d-l Bresnitz — după cum spune »Drap.« — e la Lugoj ca să se înţeleagă cu o firmă în privinţa tipăririi foii.

Din Viena vine ştirea despre moartea faimosului president de odinioară al Bucovinei bar. *Bourgignon*, care devenise celebru prin expulsarea ziariştilor ardeleni din Bucovina şi prin confiscările ziarului bucovinean »Patria«.

O dramă politică în Belgrad. Din Belgrad se anunţă că zilele trecute doi adversari ai ucigaşilor regelui Alexandru, Milan şi Maxim Novacovici, fiind închişi la prefectura poliţiei, au pus mâna pe două puşti, trei revolvere şi cartuşe, şi au început să tragă pe fereastră asupra trecătorilor. Apoi cu ultimele două cartuşe s'au sinucis. S'ar fi dovedit acum că ei nu s'au sinucis ci au fost omorâţi.

Milan Novakovici, director al ziarului anti-regicid »Otacibina«, fost căpitan de stat-major, era acuzat că ar fi sustras obiecte din tipografia sa, după ce aceasta fusese închisă de poliţie. Cealaltă victimă, Maxim Novakovici, fost ofiţer de jandarmerie, fusese concediat pentru că aprinsese o candelă pe mormântul regelui Alexandru. De atunci el fu mereu persecutat de conjuraţi, cari făcură să fie închis ba la închisoare ba într'o casă de nebuni, iar acum în urmă fusese arestat sub acuzaţiunea de a fi ameninţat pe o femeie.

La Belgrad domneşte o mare fierbere. Toată lumea e convinsă că cei doi arestaţi au căzut într'o cursă întinsă de poliţie, care a vrut să se scape de doi periculoşi agitatori. Diferite indicii vorbesc în favoarea acestei versiuni. Din autopsia victimelor a resultat că ambii Novacovici au fost împuşcaţi de jandarmi. Toate ziarele condamnă categoric pe ministrul de interne şi pe prefectul de poliţie. Luni seara un grup de studenţi si de tineri au demonstrat pe dinaintea locuinţei primului ministru Pasici şi a conjuratului Gencic, scoţând strigăte de »Jos conjuraţii! Jos cu regimul sângeros!« Demonstranţii s'au dus apoi la palatul regal, încercând să

rupă cordonul de jandarmi, ceea-ce le reuşi în parte. Toate trupele garnizoanei au fost consemnate; cavaleria a patrulat toată noaptea prin oraş. Liniştea a fost în fine restabilită.

La America. Săptămâna trecută au sosit la New-York 1945 emigranţi din Ungaria dintre cari 365 Maghiari, 966 Slovaci, 212 Germani, 294 Croaţi şi 108 Români.

Pentru muzeul etnografic. — Cetim în »Apărarea Naţională« din Cernăuţi: »Săptămâna trecută şcoala profesională pentru prelucrarea lemnului din Câmpulung a fost vizitată de către fostul ministru Ioan Poni şi de actualul ministru de interne Ioan Brătianu, cu soţia sa. Aceşti domni s'au interesat mult de vechiul mobilar român, care se cultivă la această şcoală cu un succes strălucit, aducând acoalei elogiile cele mai frumoase. Ministrul Brătianu a comandat mai multe mobile la absolvenţii acestei şcoli şi mai ales copii de pe lucruri vechi pentru muzeul etnografic, care se va deschide în curând în Bucureşti.

Foc. In Basna de jos au ars 84 case, 55 şuri şi 1000 cară de fân — In Câmpulung (Maramureş) au ars 95 case şi 50 şuri. Paguba e de 300,000 cor.

Recăsătoria lui Leopold Wölfling. Ştirea că Leopold Wölfling vrea să contracteze o nouă căsătorie se confirmă. Wölfling a făcut cunoştinţa d-şoarei Maria Ritter, pe când era încă soţul Wilhelminei Adamovici. Leopold Wölfling s'a folosit de faptul că Wilhelmina lipsea des de acasă pentru a intra în legătură cu familia Ritter, a cărei cunoştinţă a făcut'o în timpul unei călătorii. In cele din urmă Wölfling a hotărât să divorţeze. El a declarat adeseaori că această căsătorie, pentru care a sacrificat totul nu i-a adus fericirea dorită. Căsătoria lui Wölfling cu d-şoara Ritter va avea loc în a doua jumătate a lunei Octomvrie în Elveţia. O ştire mai nouă anunţă că Leopold Wölfling a trimes ziarului »Daili Mail« următoarea telegramă: »M'am logodit cu d-şoara Maria Ritter. Căsătoria va avea loc în curând în Elveţia. — Wölfling.«

Pentru emigranţi. Ministrul Andrassy a adresat o circulara către municipii, prin care învită autorităţile municipale să atragă atenţiunea tuturor cari voesc să emigreze în statele sudice ale Americei, că pământul în statele sudice e rău, neroditor şi mulţi coloni, cari au cumpărat acolo pământ, au fost nevoiţi să-l vândă pe urmă şi să-şi caute norocul în altă parte. Mai ales în statul Maryland nimenea să nu emigreze.

Căsătoria contesei Montignoso. Din cercurile diplomatice berlineze se anunţă că guvernul italian a răspuns guvernului imperial german, cumcă predarea principesei Monica se poate face numai cu autorizarea tribunalelor italiene. Acestea însă nu vor permite cu nici un preţ ca agenţii secreţi din Saxonia să întrebuinţeze forţa pe pământul Italiei.

Scumpetea în Bucureşti. Un comitet de iniţiativă, ales din mai mulţi cetăţeni de la periferia Bucureştilor a decis, scrie »Adev.«, ţinerea unei serii de mai multe întruniri de protestare împotriva scumpirei chiriilor şi a traiului în acest oraş. Toate alimentele de prima consumaţiune s'au scumpit enorm, iar diferitele magazine au ridicat preţurile lor cu 10 şi 15 le sută, afişând chiar această sporire de preţ.

Furturi ţigăneşti. La bâlciul din Călăraşi au fost arestate trei caramangioaice, ţigănci pungăşoaice, din comunele Ceacu şi Poiana cari voiseră să fure. Caramangioaicele sunt nişte hoaţe cari operează cu multă dibăcie. Ele sunt îmbrăcate cu 3, 4 rânduri de rochii cu buzunarul în faţă şi poartă 3, 4 basmale pe cap, rochii şi basmale toate de diferite culori, iar de desubt are legat fiecare câte un sac mare. Ele operează astfel: se duc d. e. la o prăvălie şi se fac că târguesc; negustorul le arată marfa. In acel timp ele, convinse că n'au fost văzute, şterpelesc diferite mărfuri de pe tarabă, le bagă în buzunarul rochiei şi de acolo marfa furată cade în sac; după aceea se retrag. Negustorul observând marfa furată, se duce de reclamă poliţiei. Poliţia întreabă atunci, neapărat pe cine bănueşte şi negustorul, bănuind pe acele femei, descrie poliţiei cum erau îmbrăcate, însă poliţia poate să le caute mult şi bine, căci după îmbrăcăminte nu le mai găsea, nemai putând fi recunoscute de oarece pungăşoaicele, imediat ce au furat, ştiind că au să fie căutate, au lepădat rochia şi basmaua ce purtau când comiseseră furtul şi rămân îmbrăcate cu o altă rochie şi legate la cap cu o altă basma.

La Librăria seminarială din Blaj (Balázsfalva) se află de vânzare toate tipăriturile de evidenţă pentru şcoalele noastre poporale conform §-lui 33, art. de lege XXVII—1907, şi anume: coale de primire à 6 fil., coale de clasificări şi absenţii à 8 fil., coale de materie à 4 fil., coale de visitaţiune à 4 fil. Toate protocoalele de lipsă pe 1 an, legate (cel de visitaţiune nelegat) pentru şcoală cu 40—80 băieţi costă fco. 7·50 cor., 80—160 băieţi costă fco. 8·40 cor., 160—200 băieţi costă fco. 9.80 cor., 200—250 băieţi costă fco. 12.20 coroane.

Herveismul şi socialiştii germani.

Când în congresul socialist internaţional dela *Stuttgart*, Hervé a pus chestia antimilitarismului şi a întrebat pe Babel, dacă ar proclama revoluţia, în cazul când războiul ar izbucni, şeful socialiştilor germani a ridicat din umeri cu dispreţ şi n'a dat nici un răspuns.

— *Te somez să răspunzi,* — a întrebat din nou Hervé, — *căci pentru cine lucrăm noi aci?*

— *Pentru regele Prusiei!* a exclamat atunci cu spirit Vandervelde, şeful socialiştilor belgieni.

Hervé a rămas foarte încurcat de efectul colosal al acestei brutale întreruperi şi n'a putut să'şi continue mai departe discursul. Bebel, Volmar, Sudekum şi alţi fruntaşi ai social-democraţiei germane au luat apoi pe rând cuvântul şi au executat teoriile antipatriotice ale lui Hervé.

Volmar n'a putut chiar să'şi reţie indignarea şi a întrebat pe Guesde, făcând aluzie la Hervé:

— *Ce şarlatan ne-aţi adus aici?*

Totuşi acţiunea «şarlatanului» n'a putut fi definitiv înlăturată şi asupra chestiunei antimilitarismului, Congresul internaţional a votat o moţiune, prin care mijloacele de a combate războiul sunt lăsate la aprecierea socialiştilor din fiecare ţară. Congresul a evitat astfel de a se pronunţa asupra antipatriotismului, deşi în cursul desbaterilor, se dovedise cu prisosinţă, că majoritatea membrilor săi germani sunt patrioţi.

Congresul naţional al socialiştilor germani, care s'a ţinut acum de curând la *Essen*, este epilogul atât al Congresului internaţional dela Stuttgard, cât şi al Congresului naţional al socialiştilor francezi ţinut mai înainte la Nancy.

La hotărârea de a se proclama revoluţia, în cazul isbucnirei războiului, votată în acest din urmă oraş şi la moţiunea vagă, adoptată in Congresul dela Stuttgart, a răspuns cu prisosinţă Congresul dela Essen.

Socialiştii germani s'au dovedit patrioţi, în timp ce şeful lor Bebel a făcut, în aplauzele frenetice ale tutulor celor prezenţi, teoria pangermanismului.

El a declarat, între altele: «Avem nevoe de ţara, în care ne-am născut, de pământul, pe care trăim, şi de limba, pe care o vorbim, spre a face din patria noastră, ţara cea mai frumoasă, care să nu aibă seamăn pe lume».

Drept răspuns, la observaţiunile lui Hervé şi ale aşa numiţilor *sans patrie*, Bebel reclamă pentru Germania un rol eroic, supremaţia şi admiraţia universală.

Deutschland über alles! iată răspunsul şefului socialiştilor germani, la propunerile socialiştilor francezi.

Congresul dela Essen a votat apoi o moţiune aprobând declaraţiunile deputatului socialist Noske, care a declarat în Reichstag, că, în caz de războiu, socialiştii germani vor lua puşca în mână, pentru apărarea patriei. (Ref.).

Activitatea societăţii de cultură macedo-română.

Această societate cu sediul în Bucureşti, a desfăşurat în ultimul timp o activitate din cele mai rodnice, în diferite direcţii, toate având ca ţintă supremă desvoltarea elementului românesc din Turcia prin şcoală şi biserică naţională.

In străduinţa ei de a-şi crea mijloace, cu care să contribuiască în mod real la opera culturală de acolo, pentru care statul român face destule sacrificii, are negreşit nevoie de ajutorul material al celor care simt cu adevărat româneşte şi nu se mărginesc numai la vorbe, râvnind să dovedească prin fapte patriotismul de care sunt însufleţiţi. Şi cu atât mai mult societatea trebue sa aibă sprijinul iniţiativei private, cu cât ea nu face altceva decât să secondeze statul în acţiunea sa culturală.

Dovadă că această instituţiune îşi înţelege bine rolul şi lucrează potrivit scopului, pentru care a fost creată, sunt deciziunile ce le ia consiliul ei de administraţie, ori de câte ori se întruneşte. Aşa in şedinţa acestui consiliu, ţinută Duminecă, 16 Septemvrie, s'a hotărât între alte diferite cestiuni culturale, să se clădească cu banii societăţii un local de şcoală în comuna Poroi, vilaetul Salonic. Se ştie că Românii din această comună şi-au plătit cu destul sânge dragostea pentru limba strămoşească. Pe pământul dar, unde au căzut victime şi a curs atâta sânge românesc, se va ridica ca un simbol al cultului naţional, şcoala proectată de societatea de cultură macedo-română.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 2 Oct. In decursul tratărilor miniştrilor austriaci şi ungari în chestia pactului s'au ivit nouă greutăţi. E posibil ca tratările să se întrerupă din nou.

Budapesta, 2 Oct. Impiegaţii căilor ferate ungare din întreaga ţeară au depus jurământul prescris de noua pragmatică de serviciu.

Viena, 2 Octomvrie. Reprezentanţii reuniunei societăţilor de lucrători de cale ferată au hotărât eri într'o conferinţă rezistenţa pasivă, care a şi început la gara de Nordwest şi la gara statului. 500 de lucrători au mai apărut azi în ateliere, fără a lucra însă.

Praga, 2 Octomvrie. La Iosephstadt a avut loc aseară o puternică explozie de acetilenă. Hotelierul observând că lămpile ard rău, intră în camera de acetilenă cu o lumânare. O puternică explozie se produse atunci, zidurile fură prăbuşite, sute de ferestre sfărâmate iar hotelierul şi un negustor de cai ucişi.

Drezda, 2 Octomvrie. In sensul hotărârei ultimului consiliu de miniştrii, d-na Toselli va fi silită pe cale judiciară să predea pe principesa Monica. Cercurile curţei declară că grija fostei contese de Montignoso, că i-se va răpi copila cu forţa, e zădarnică. Curtea nu se va folosi decât de mijloace legale.

Constantinopol, 2 Octomvrie. Din Sofia se comunică, că *Boris Sarafoff s'a pus în capul mişcărei bandelor din Macedonia.* S'a hotărât constituirea a 50 noi bande bulgare în Macedonia. Aceste bande vor opera în diverse locuri pentru a pune în încurcătură guvernul turc, care nu dispune de armată suficientă. Se pare că 25 bande au şi fost organizate şi au sosit la destinaţia hotărâtă. Bandele sunt perfect înarmate şi nu aşteaptă decât semnalul pentru a-şi începe acţiunea.

Berlin, 2 Octomvrie. Ascensiunea cu balonul făcută eri la Friedrichshafen de către baronul Zeppelin a dat rezultate excelente. Ţinându-se seamă de durata ascensiunei şi înălţimea ce a putut-o atinge balonul în orice moment, impresia generală între persoanele competinte, cari au fost de faţă, este că această ascensiune constitue o victorie decisivă.

Drezda, 2 Octomvrie. După cum anunţă ziarele de aci e posibil ca regele Saxoniei să se căsătorească din nou. Cercurile bine informate afirmă că interese superioare de stat, vor face ca Vaticanul să dizolve complect prima căsătorie a regelui. E probabil că regele se va căsători cu o princesă rusă.

Sebastopol, 2 Octombrie. Mişcarea revoluţionară de aci a fost înăbuşită. Comitetul a fost arestat şi predat tribunalului militar, 8 membrii ai comitetului au şi fost executaţi. Portul e înconjurat de armată. Autorităţile au găsit în multe locuinţe bombe şi arme. Intenţia răsculaţilor era să atace filiala băncei imperiale şi palatul comandantului. Trei revoluţionari deghizaţi ca ofiţeri au fost arestaţi.

New-York, 2 Octombrie. Intr'un teatru de aci a avut loc aseară o scenă furtunoasă. Pe scenă a apărut cântăreaţa engleză Laura Reti, cântând în aplauzele ungurilor cari se aflau în sală, imnul lui Franz Kossuth. Consulul general englez baronul Hönig, voind să plece în timpul acesta, ungurii făcură zgomot şi-l opriră pentru a-l chema la răspundere. Zgomotul n'a încetat decât la ameninţarea directorului că va întrerupe spectacolul.

Diverse.

Umbrela lui Grieg. Ori de câte ori moare câte un om celebru, lumea se ocupă să descopere micile particularităţi ale traiului său. Compositorul Grieg, care a murit, nu putea să facă excepţie dela regulă şi portretul postum şi definitiv care ni se dă despre dânsul, îl reprezintă având vecinic o umbrelă cenuşie, de familie, care îi ajungea până la piept şi care mereu se deschidea. Se pare că pentru toţi cei cari l'au cunoscut, amintirea despre Grieg e nedespărţită de această umbrelă. Poate că eminentul compositor a lui »Peer Gynt« nu s'ar fi simţit puţin măgulit, dacă ar fi prevăzut că mai târziu, la Bergen, oraşul său natal, când se va vorbi de dânsul, oamenii vor spune:

— Grieg? Ziceţi Grieg? Nu-i ăsta un omuleţ, care era văzut întotdeauna cu o umbrelă cenuşie, care îi ajungea până la mijlocul corpului?

*

Cam multe de odată. In Harrington, un oraş englezesc, atârnă într'una din străzi o firmă de bărbier cu următoarea inscripţie: Iacob Tarrraut, uvrier, dulgher, bărbier, zidar, acoperitor de coperişe, reparează tot felul de mobile şi maşini. Are şi un atelier de lăcătuşerie pentru toate calităţile de ferărie, acaţă clopote, omoară porci, viţei şi oi; tunde câni, scoate dinţi; frisează părul, curăţă fântâni; reparează acoperişuri de paie; se ocupă cu grădinăritul şi merge dacă tocmai dispune de timp şi ca colportor în afaceri.

Bibliografie.

In institutul grafic *„Minerva“* a apărut **„Popasuri vânătoreşti“** de *Ion Bârseanul* pe 205 pagini formatul octav mare preţul cor. 1.50 bani plus 20 bani porto. Se poate procura prin librăria A. Mureşianu Braşov.

Nestor Urechiă: **„In Bucegi“** (Naraţiune) Format octav mare pagini 285 preţul 1 cor. 50 plus 20 porto.

Ludovic Dauş: **„Doamna Oltea«** (Mama lui Stefan cel mare) poem dramatic în versuri. Musica de d-l D. G. Chiriak. Piesa aceasta s'a jucat pentru prima oară pe scena Teatrului naţional din Bucureşti în seara de 19 Noemvrie 1904 la reprezentaţia de gală dată cu ocazia jubileului de 400 ani dela moartea lui Ştefan cel mare. Poemul e scris pe 62 pagini. Costă 1 coroană plus 10 bani porto.

D. C. Moruzi: **„Ruşii şi Românii“** c'o prefaţă de N. Iorga. Preţul cor. 1.50.

N. Iorga: **„Negoţul şi meşteşugurilor în trecutul românesc“.** Preţul cor. 2.50.

„Doamne ajută-ne“. Schiţe din popor de *Romulus Cioflec*, à 2 coroane plus 10 bani porto. A se procura prin librărai A. Mureşianu.

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Preţul Lei 1.50.

„Călăuza staţiunilor balneare“ de *Aurel Scurtu.* Preţul 1 cor. 50 fil. plus 20 bani porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.